12

Nieuwe Woorden: الإدارة *al-'idāra* het bestuur

1 **Basiswoordenschat**

تسجيل	*tasdjīl* inschrijving	تأمين	*ta'mīn* verzekering
حساب	*ḥisāb* rekening	جمرك	*djumruk* douane
دفع مدفوعات	*daf9 madfū9āt* betaling	دائرة دوائر	*dā'ira dawā'ir* ambt
ضريبة ضرائب	*ḍarība ḍarā'ib* belasting	رخصة رخص	*ruxṣa ruxaṣ* licentie, vergunning
عقد عقود	*9aqd 9uqūd* contract	قسم أقسام	*qism 'aqsām* afdeling
ملفّ	*milaff* map	نمرة نمر	*numra numar* nummer
اليوم	*al-joum* heden, vandaag		

S116.wav **openen**, Basiswoordenschat **beluisteren en herhalen**.

Naslagwoordenschat

تربية	*tárbija* opvoeding	اقتصاد	*iqtiṣād* economie
داخلية	*dāxilīja* BInnenlandse Zaken	خارجية	*xāridjīja* Buitenlandse Zaken
زراعة	*zirā9a* landbouw	دفاع	*difā9* verdediging
مالية	*mālīja* financiën	سياسة	*sijāsa* politiek
		نفط	*nafṭ* aardolie

S117.wav **openen**, Naslagwoordenschat **beluisteren en herhalen**.

Basisstructuren, 3: Genitiefconstructie

2 Schrijf de twee naamwoorden

مكتب مكتب een kantoor

المدير المدير de directeur

S118.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Zet deze samen, zonder verandering, en u heeft (**Lees en schrijf**):

مكتب المدير مكتب المدير *maktab al-mudīr* het kantoor van de directeur

S119.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Lees en schrijf nu:

الشركة الشركة de firma

S120.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Lees en schrijf nu ‚het kantoor van de firma':

مكتب الشركة *maktab aš-šarika*

S121.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Lees en schrijf nu deze uitdrukkingen, die qua vorm identiek zijn:

بيت المدير	بيت المدير	het huis van de directeur
عقد العمّال	عقد العمّال	*(9aqd)* het contract van de arbeiders
شغل زميلي	شغل زميلي	het werk van mijn collega
تسجيل السيّارات	تسجيل السيّارات	*(tasdjīl)* de inschrijving van de wagens
طريق المطار	طريق المطار	*ṭarīq al-maṭār* de weg naar de luchthaven

S122.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Door het eenvoudig samenzetten van twee naamwoorden, zonder verdere tekst, bouwen wij een verbinding tussen de twee. De betekenis van deze verbinding is vaak bezit, maar niet altijd.
Deze soort uitdrukking is onze derde basisstructuur; zij heet een **genitiefconstructie (‚GC')**. Het eerste naamwoord noemen wij het *thema*; het tweede noemen wij het *attribuut*. Het *thema* (مكتب in ons eerste voorbeeld) drukt uit, waarover het gaat; het *attribuut* (المدير) kwalificeert het. Ongeveer zoals het Nederlands ‚het kantoor van de directeur'.
Wij moeten een eenvoudige regel volgen, om een GC op te bouwen: alleen het *attribuut* mag een bepalend ‚kenmerk' hebben, d.w.z. ofwel het lidwoord ...ال (Lessen 2 en 3) of een bezittelijke uitgang (Les 9). Het *thema* moet in de onbepaalde vorm blijven; het wordt door het attribuut bepaald.

Regel 1 van de Genitiefconstructie: In een genitiefconstructie mag alleen het attribuut een lidwoord of een bezittelijke uitgang hebben.

Nu **lees en schrijf** deze GC's met een eigennaam als attribuut:

مكتب أحمد *('aḥmad)* Ahmads kantoor, het kantoor van Ahmad
اقتصاد مصر *(iqtiṣād)* de economie van Egypte

S123.wav **openen, beluisteren en herhalen.**
Deze zijn ook correct; het thema is onbepaald in vorm, terwijl het attribuut als eigennaam bepaald is.

Oefening 1 Lees hardop en vertaal deze uithangborden; ze hebben allemaal een GC:

(a) قسم الحسابات (b) مدخل الوزارة (c) مدير المكتب
(d) قسم التسجيل (e) استقبال الزوّار (f) مكتب المدفوعات

Oefening 2 Vorm telkens een GC met de twee naamwoorden. Lees uw GC hardop en vertaal:
(a) مكتب، عقود (b) قسم، هندسة (c) تأمين، بيتي (d) شغل، وزارة

Oefening 3 Waar naar toe, rechts of links, naar (a) Verkeersafdeling, (b) Belastingkantoor, (c) Inschrijving auto's, (d) Rijbewijs-afgifte? Lees elke aanduiding hardop:

← تسجيل السيّارات → قسم المرور
← دائرة الضرائب → إصدار الرخص

De oplossingen van deze oefeningen volgen paragraaf 10 beneden.

Als het thema van een GC op ...ة eindigt, wordt dit *-at* uitgesproken. In het handschrift zetten wij altijd de punten van het ة . **Schrijf** ‚ministerie':

وزارة وزاره *wizāra*

S124.wav **openen, beluisteren en herhalen.**
Lees en schrijf nu ‚Arbeidsministerie', en noteer daarbij het handschrift en de uitspraak van het thema:

وزارة العمل وزارة العمل *wizārat al-9amal*

S125.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Schrijf nu hetzelfde, maar vervang ‚Arbeids-' door respectievelijk ‚Economie', ‚Buitenlandse betrekkingen' en ‚Landbouw:

وزارة الاقتصاد وزارة الاقتصاد *wizārat al-iqtiṣād* (Economie)
وزارة الخارجية وزارة الخارجيه *wizārat al-xāridjīja* {(Buitenlandse betrekkingen)
وزارة الزراعة وزارة الزراعه *wizārat az-zirā9a* (Landbouw)

S126.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

U merkt in de laatste voorbeelden op, dat de uitspraak van eventueel ة... *aan het attribuut*, onveranderd *-a* blijft.

Oefening 4 Schrijf de naam van elk ministerie. Lees uw antwoorden hardop:
(a) Arbeid (b) Opvoeding (c) Verdediging (d) Landbouw (e) Industrie
Oefening 5 Herhaal Oefening 4, met ‚Ambt' in plaats van ‚Ministerie'.
De oplossingen van deze oefeningen volgen na paragraaf 10 beneden.

3 Lees en schrijf nu de volgende GC's:

مدير بنك مدير بنك *mudīr bank* directeur van een bank
موظّف شركة موظّف شركه *muwaẓẓaf šarika* werknemer van een bedrijf
نمرة تلفون نمرة تلفون *numrat tilifōn* {een telefoonnummer (‚nummer van een telefoon')

S127.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Ziet u het verschil? Het laatste naamwoord, d.w.z. het attribuut, is nu onbepaald, wat de hele GC onbepaald maakt. Vergelijk bepaalde en onbepaalde GC's met identieke elementen. **Lees en schrijf:**

مدير البنك مدير البنك *mudīr al-bank* de bankdirecteur
مدير بنك مدير بنك *mudīr bank* een bankdirecteur

S128.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Denk eraan, dat alleen het laatste namwoord (het attribuut) veranderd wordt, niet het eerste naamwoord (het thema). U zult bepaalde GC's vaker aantreffen dan onbepaalde.

Regel 2 van de Genitiefconstructie: Een Genitiefconstructie is bepaald of onbepaald, afhankelijk of haar attribuut bepaald of onbepaald is.

Oefening 6 Maak onbepaalde GC's met deze naamwoord-duo's. Lees uw antwoorden hardop en vertaal ze:
(a) رئيس، وزارة (b) مدير، شركة (c) نمرة، سيّارة (d) تسجيل، عقد
De oplossing van deze oefening volgt paragraaf 10 beneden.

4 Dit was het, wat GC's met twee naamwoorden betreft. Wij hebben ook GC's met meer dan twee naamwoorden. **Lees en schrijf:**

مكتب الضرائب والتسجيل *maktab aḍ-ḍarā'ib wa-t-tasdjīl*
مكتب الضرائب والتجيل Belasting(,-en')- en Inschrijvingskantoor
نمرة أو اسم الملفّ *numrat 'ou ism al-milaff*
نمرة او اسم الملف het nummer of de naam van de map

S129.wav **openen, beluisteren en herhalen**. Deze voorbeelden hebben één thema en twee attributen, ofwel twee thema's en één attribuut. Wij kunnen zo'n GC een *veelvoudige GC* noemen.
Hier nog een variante. **Lees en schrijf:**

نمرة تلفون المكتب *numrat tilifōn al-maktab*
نمرة تلفون المكتب het telefoonnummer van het kantoor

S130.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Wij kunnen dit een *keten-GC* noemen. Hier hebben wij thema, attribuut/thema, attribuut. Het midden-naamwoord is tegelijkertijd attribuut van het voorafgaande thema en thema van het volgende attribuut. Elk naamwoord anders dan het laatste attribuut heeft een onbepaalde vorm, maar wordt door het volgende woord bepaald.
In deze twee varianten, zoals in alle GC's, gelden onveranderd de twee bovenstaande GC-regels.

5 De Arabische GC vormt een geheel. Geen bijvoeglijk naamwoord mag ze onderbreken. Een eventueel bijvoeglijk naamwoord moet achter de gehele GC staan, ook wanneer dit tot verwarring leidt. **Lees en schrijf:**

نمرة الشركة الجديدة نمرة الشركة الجديدة *numrat aš-šarika l-djadīda*
het nieuwe nummer van de firma *ofwel* het nummer van de nieuwe firma

S131.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

U zult de GC, vooral de bepaalde variante met twee naamwoorden (*maktab al-mudīr*, paragraaf 2 boven) talloze keren in mededelingen, titels in kranten, reclames enz. aantreffen.

6 In Les 3 leerden wij het belangrijke voorzetsel ل *li* ‚aan', ‚naar', ‚voor'. ل kan ook ‚van' in bezittelijke zin betekenen, en het wordt vaak gebruikt om uitdrukkingen met dezelfde betekenis als een GC te maken, zonder de grammaticale beperkingen van de GC. Met ل kunnen wij lidwoorden, bijvoeglijk naamwoord enz. onbeperkt gebruiken. **Lees en schrijf** deze al gekende GC's:

مدير البنك
نمرة الشركة
نمرة تلفون المكتب
نمرة الشركة الجديدة

S132.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Kijk nu hoe wij deze voorbeelden met behulp van ل een bredere grammaticale vrijheid kunnen geven. **Lees en schrijf:**

المدير للبنك المدير للبنك *al-mudīr li-l-bank*
النمرة للشركة النمرة للشركة *an-numra li-š-šarika*
نمرة التلفون للمكتب * نمرة التلفون للمكتب *numrat at-tilifōn li-l-maktab*
النمرة للشركة الجديدة ** النمرة للشركة الجديدة *an-numra li-š-šarika l-djadīda*
النمرة الجديدة للشركة ** النمرة الجديدة للشركة *an-numra l-djadīda li-š-šarika*

S133.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

* In dit voorbeeld hebben wij een GC, die met een ل -uitdrukking is gecombineerd.
** Het gebruik van ل in deze twee voorbeelden maakt duidelijk, wat nieuw is: de firma of haar nummer.

7 Kijk eens terug naar 9/5. Wat daar over de beschrijvingen werd gezegd, geldt ook voor GC's. Twee voorbeelden uit deze les, waar een GC door een Nederlands *samengesteld naamwoord* vertaald kan worden; **lees en schrijf**:

نمرة تلفون المكتب نمرة تلفون المكتب *numrat tilifōn al-maktab* {het kantoor-telefoonnummer
مدير بنك مدير بنك *mudīr bank* een bankdirecteur

S133a.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

8 Een naamwoord in tweevoud of in regelmatige m. mv. als thema van een (bepaalde of onbepaalde) GC verliest de eind- ن... . Voorbeelden:

Tweevoud, onbepaald: مديرا شركة *mudīrá šarika* twee directeurs van een firma
مع مديري شركة *ma9 mudīray šarika* met twee directeurs van een firma
Tweevoud, bepaald: مديرا الشركة *mudīrá* š-šarika* beide firmadirecteurs
مع مديري شركتنا *ma9 mudīray šarikatna* met onze beide directeurs van de firma
في جامعتي المدينة *fī djāmi9atay l-madīna* in beide universiteiten van de stad
Reg. m. mv., onbepaald: ممثّلو بنك *mumaththilū́ bank* vertegenwoordersvan een bank
عند ممثّلي بنك *9ind mumaththilī́ bank* bij vertegenwoordersvan een bank
Reg. m. mv., bepaald: ممثّلو البنك *mumaththilú* l-bank* de vertegenwoordersvan de bank
حسب مفتّشي الوزارة *ḥasab mufattiší* l-wizāra* volgens de inspecteurs van het ministerie

* In deze bepaalde GC's staat de lange eindeklinker ا\و\ي *(ā/ū/ī)* van de verkorte thema's nu voor twee medeklinkers, en wordt daarom kort *(a/u/i)* uitgesproken (Regel van de lange eind-klinker, 9/6). De klemtoon blijft onveranderd.

Beschrijvingen, Vergelijkingen en Genitiefconstructies

9 Wij hebben drie basisstructuren geleerd. Het kan nuttig zijn om hun basisvormen hier voor de duidelijkheid samen te brengen en te vergelijken:

	Eerste Lid	Tweede Lid	Voorbeeld
Beschrijving (Les 9)	*Naamwoord:*	*Bijvoeglijk naamwoord:*	
	bepaald	bepaald	المكتب الكبير het grote kantoor
	onbepaald	onbepaald	مكتب كبير een groot kantoor
Vergelijking (Les 10)	*Subject:*	*Predicaat:*	
	bepaald	onbepaald	المكتب كبير. Het kantoor is groot.
Genitief-constructie	*Thema:*	*Attribuut:*	
	onbepaald in de vorm	bepaald	مكتب المدير het kantoor van de directeur
		onbepaald	مكتب مدير het kantoor van een directeur

و *wa-*

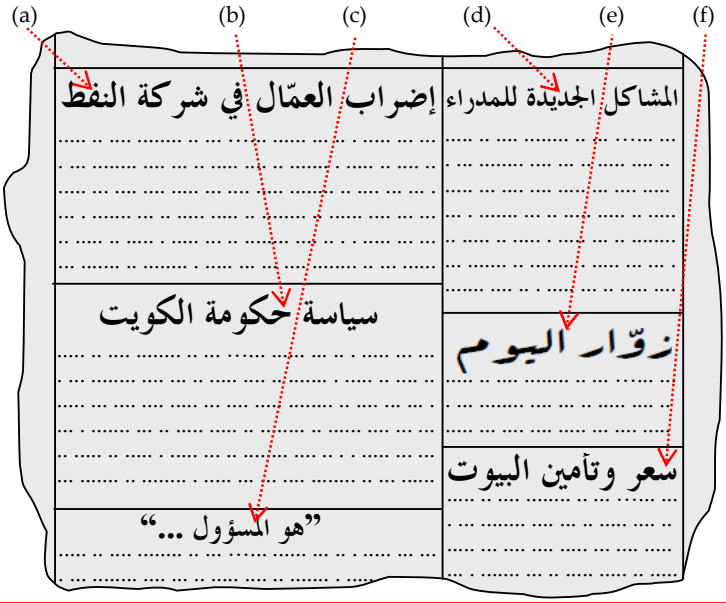
10 Onze drie basis-structuren hebben iets gemeen. In een Nederlandse uitdrukking met meer dan twee bijvoeglijke naamwoorden of naamwoorden met gelijke functie zetten wij het woord ‚en' enkel één keer, en wel vóór het laatste bijvoeglijk naamwoord of naamwoord; wij scheiden het voorafgaande bijvoeglijk naamwoord of naamwoord desnoods met een komma. De passende Arabische uitdrukking herhaalt و *wa-*, zoals beneden getoond. Één voorbeeld bij elk van de drie structuren:

Beschrijving: { الصحافة المحلّية والوطنية والدولية (één naamwd. + drie bijv. naamwd.) *aṣ-ṣiḥāfa l-maḥallīja **wa**-l-waṭanīja **wa**-d-duwalīja* de plaatselijke, nationale en internationale pers

Vergelijking: { مصر والعراق ولبنان هي بلدان عربية. (drie subjecten + één predicaat) *miṣr **wa**-l-9irāq **wa**-lubnān hija buldān 9arabīja.* Egypte, Irak en Libanon zijn Arabische landen.

Meerv. GC: { وزارات المالية والعمل والتجارة والتربية (één thema + vier attributen) *wizārāt al-mālīja **wa**-l-9amal **wa**-t-tidjāra **wa**-t-tárbija* de Financie-, Arbeids-, Handels- en Opvoedingsministeries

Oefening 7 Lees de titels hardop, vertaal ze, en beantwoord de vragen:

Welke uitdrukkingen zijn genitiefconstructies (GC's)? Bepaalde/onbepaalde?

Zijn er meervoudige of keten-GC's (paragraaf 4 boven)? Welke?

Wat zijn de uitdrukkingen, die geen GC's zijn?

De oplossingen volgen beneden.

Oplossingen van de Oefeningen

1 (a) *qism al-ḥisābāt* Afdeling Rekeningen (b) *madxal al-wizāra* Ingang/Inrit naar Ministerie
(c) *mudīr al-maktab* Kantoordirecteur (d) *qism at-tasdjīl* Inschrijvingsafdeling
(d) *qism at-tasdjīl* Inschrijvingsafdeling (e) *istiqbāl az-zuwwār* Bezoekersontvangst
(f) *maktab al-madfū9āt* Kantoor voor betalingen

2 (a) مكتب العقود *maktab al-9uqūd* Kantoor voor contracten
(b) قسم الهندسة *qism al-handasa* Technische Afdeling
(c) تأمين بيتي *ta'mīn baytī* mijn huisverzekering
(d) شغل الوزارة *šughl al-wizāra* het werk van het Ministerie

3 (a) قسم المرور *qism al-murūr*, rechts (b) دائرة الضرائب *dā'irat aḍ-ḍarā'ib*, links
(c) تسجيل السيّارات *tasdjīl as-sajjārāt*, links (d) إصدار الرخص *iṣdār ar-ruxaṣ*, rechts

4 (a) وزارة العمل *wizārat al-9amal*
(b) وزارة التربية\التعليم *wizārat at-tárbija/at-ta9līm* (c) وزارة الدفاع *wizārat ad-difā9*
(d) وزارة الزراعة *wizārat az-zirā9a* (e) وزارة الصناعة *wizārat aṣ-ṣinā9a*

5 (a) دائرة العمل *dā'irat al-9amal* (b) دائرة التربية\التعليم *dā'irat at-tárbija/at-ta9līm*
(c) دائرة الدفاع *dā'irat ad-difā9* (d) دائرة الزراعة *dā'irat az-zirā9a*
(e) دائرة الصناعة *dā'irat aṣ-ṣinā9a*

6 (a) رئيس وزارة *ra'īs wizāra* hoofd van een Ministerie
(b) مدير شركة *mudīr šarika* directeur van een firma
(c) نمرة سيّارة *numrat sajjāra* een autonummer
(d) تسجيل عقد *tasdjīl 9aqd* inschrijving van een contract

7 (a) *'iḍrāb al-9ummāl fī šarikat an-nafṭ* staking van de arbeiders in de aardoliefirma, twee bepaalde GC's, verbonden met de voorzetsel *fī* .
(b) *sijāsat ḥukūmat al-kuwayt* politiek van de regering van Koeweit, bepaalde keten-GC.
(c) *huwa l-mas'ūl* Hij is de verantwoordelijke, vergelijking met bepaald predicaat.
(d) *al-mašākil al-djadīda li-l-mudarā'* Nieuwe (‚De nieuwe') problemen van de directeurs, geen GC maar wel een bepaalde beschrijving, en een uitdrukking met ل .
(e) *zuwwar al-joum* De bezoekers (van) vandaag, bepaalde GC.
(f) *si9r wa ta'mīn al-bujūt* Kost- en verzekeringsprijs van de huizen, bepaalde veelvoudig GC.

Testen

1 Maak zo veel zinvolle genitiefconstructies als mogelijk met een thema uit de lijst (a) tot (e), en een attribuut uit de lijst (f) tot (k). Lees iedere GC hardop en vertaal ze. Is de GC bepaald of onbepaald?

Thema's: (a) وزارة (b) مدير (c) مكتب (d) دائرة (e) موظّفون

Attributen: (f) الشركة (g) التجارة (h) الجمرك (j) الخارجية (k) زميل

2 Vul aan met de ontbrekende letter. Lees uw antwoord hardop:

(a) بـدراء.. (b) تقر..ر (c) ا..تظار (d) إضـ..اب (e) مسـ..ول

3 Zet deze GC's in uitdrukkingen met ل om. Lees uw antwoord hardop en vertaal het:

(a) تأمين البيت الجديد (b) سيّارة زميلي المصري (c) مشاكل القسم الإداري

(d) في مكتب الجمرك (e) شركة تأمين

4 Geef de meervoudform van deze uitdrukkingen. Lees uw antwoord hardop en vertaal het:

(a) مشكله كبيرة (b) زميل أجنبي (c) مدير وموظّف (d) عامل عربي (e) مأمور مصري

Samenvatting (belangrijk, lees a.u.b.)

U heeft nu een woordenschat van rond 600 woorden, en ook drie heel belangrijke structuren. U kunt een onbekend woord of zinsdeel correct copiëren en in een woordenboek (zie Les 6/5) opzoeken, of een Arabier raadplegen. Wees niet verlegen om uw uitspraak; luister opnieuw naar de uitspraak-opnames; de Woordenlijsten (17) tonen waar u het gewenste woord vindt. Luister naar wat in uw omgeving gezegd wordt en probeer na te zeggen. Wij leren door te oefenen.

> Vooraleer u ***Arabisch schrijven.pps*** opent, om opnieuw de achttien handschriftvoorstellingen te volgen, denk dan hieraan: zodra de dikke rode pijl beneden op het beeld verschijnt, ***alleen één keer*** klikken, of de pijl-rechts toets *één* keer drukken, om het volgende beeld op te roepen. De eerste beelden leggen u dat nog eens uit.

Open nu ***Arabisch schrijven.pps*** en volg het handschrift.

Schrijft u nog juist, of bent u iets onderweg vergeten? Herhalen is altijd een nuttige (en vaak ontnuchterende) discipline, bij elke studierichting.

Wij gaan nu in Les 13 met cijfers, tijd en datum verder.

*